

Išče se skrivni velikan

Besedilo: Anamarija Žagar in Urban Dajčman

Kače, pogosto prezrte in prezirane, so tudi za nas, terenske popisovalce, včasih težko opazne. Najtežje opazne so tiste vrste, ki so izjemno redke. Takšna je naša največja vrsta kače – progasti gož (*Elaphe quatuorlineata*).

Spada med gože, je nestrupena in človeku nenevarna kača. Hrani se pretežno z malimi sesalci, lahko pa tudi s ptiči in njihovimi jajci ter drugimi plazilci, medtem ko mladi progasti goži jedo tudi žuželke. Samice lahko presežejo dva metra in pol, samci pa ponavadi zrastejo dober poldrugi meter v dolžino. Telo progastega goža je sivorjave barve, ima štiri temne proge vzdolž celotnega telesa in po eno na vsaki strani glave, ki poteka čez oči. Mladi osebkimajo drugačen vzorec, in sicer imajo namesto temnih hrbtnih prog po hrbtu črno obrobljene pike in lise.

Progasti gož je v Sloveniji na rdečem seznamu ogroženih vrst opredeljen kot prizadeta vrsta. To pomeni, da tej vrsti v naravnem okolju lahko grozi izumrtje, če bodo še naprej obstajali dejavniki, ki jo ogrožajo. Je tudi edina vrsta kače v Sloveniji, uvrščena na *Prilogo II Direktive o habitatih*, in je kvalifikacijska vrsta za območje Natura 2000 Slovenska Istra.

Letos smo v Slovenski Istri v sklopu integriranega evropskega projekta Life, namenjenega okrepljenemu upravljanju Nature 2000 pri nas, pričeli z večletno posebno akcijo za ohranjanje življenjskega prostora progastega goža. V sklopu teh aktivnosti se je kot podizvajalec vključilo tudi Herpetološko društvo – *Societas herpetologica slovenica*, ki je v mesecu maju in juniju 2020 izvajalo terenski popis, k posredovanju opažanj progastih gožev pa vabimo tudi bralce *Trdoživa*. Načrtujemo, da bomo ob izvedbi projektnih aktivnosti izvedeli marsikaj novega o naši največji kači, o čemer bomo poročali tudi v pričujočem biltenu. *

Odrasli progasti gož. (foto: Griša Planinc)

Olevke progastega goža. (foto: Davorin Tome)

Ker velja rek, da »več oči več vidi«, in ker vsaka nova najdba tega skrivnega prebivalca naše Istre šteje, vas prosimo za pomoč – da nam **sporočite opažanja progastega goža**. Vsekakor bomo veseli tudi najdbe njegove kože – olevka. Podatke zbiramo v obliki fotografije ali videa, ki nam ga lahko posredujete na:

Urban Dajčman, Herpetološko društvo
Telefon: 051 415 839
E-mail: urban.dajcman@gmail.com